

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D., a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. M.**
bytem X

proti
žalovanému: **Dopravní a energetický stavební úřad**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 00 Praha 1

za účasti: **ČEPS, a.s.**
sídlem Elektrárenská 774/2, 101 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2025, č. j. DESU/031/001014/25,
ve věci vyvlastnění

takto:

- I. Řízení o žalobě žalobce proti výroku č. II rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu ze dne 20. 1. 2025, č. j. DESU/031/001014/25, **se vylučuje k samostatnému projednání.**
- II. Ve zbytku se žaloba **zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný ve výroku I. omezil vlastnické právo žalobce zřízením věcného břemene ve prospěch společnosti ČEPS, a.s., na pozemku parc. č. X v k. ú. X, které spočívá zejména ve strpění umístění stavby přenosové elektrizační soustavy „V432/429 - ZDVOJENÍ VEDENÍ" mezi transformovnami Kočín a Přeštice. Ve výroku II. rozhodl žalovaný o náhradě za vyvlastnění.
2. Žalobce namítá, že v napadeném rozhodnutí nebylo zohledněno ochranné pásmo elektrického vedení. Vznik ochranného pásma vede k významnému znehodnocení pozemku a jeho využití. Vlastník pozemku bude mít omezená dispoziční práva, protože v ochranném pásmu mohou být stanoveny zákazy a povinnosti ve prospěch provozovatele elektrického vedení. Při stanovení náhrady musí být při stanovení náhrady zohledněn skutečný dopad věcného břemene na využitelnost a hodnotu pozemku, což se v tomto případě nestalo. Rozhodnutí žalovaného nereflektuje skutečný dopad ochranného pásma na snížení hodnoty pozemku, čímž došlo k pochybení, které má přímý dopad na výkon vlastnického práva a práva na spravedlivou náhradu. Trvalé břemeno negativně a trvale ovlivňuje hodnotu nemovitosti při jakémkoli budoucím prodeji. Podle názoru žalobce by měla být umožněna opakovaná platba, jako náhrada odpovídající míře omezení jeho vlastnického práva.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ochranné pásmo vzniká již dnem nabytí právní moci rozhodnutí o povolení záměru, tedy v tomto případě společného povolení ze dne 31. 10. 2022, č. j. MPO 337175/20/481-SÚ, které nabylo právní moci dne 23. 6. 2023. Omezení vlastnického práva žalobce vyplývající z umístění ochranného pásma tak nevychází, resp. nemá, a ani nemůže mít základ ve věcném břemeni, které je zřizováno ve vyvlastňovacím řízení, jak se mylně domnívá žalobce. Žalobce v průběhu vyvlastňovacího řízení neměl žádné výhrady vůči omezení svých vlastnických práv zřízením věcného břemene v rozsahu navrhovaném vyvlastnitelem. Byl nadto vázán rozsahem žádosti. Vyvlastňovaný pozemek má způsob využití „koryto vodního toku umělé" a druh pozemku „vodní plocha“, žalobcovo tvrzení o omezení užívá dotčený pozemků je proto nadsazené. Žalovaný se závěrem vyjádřil i k otázce umožnění opakované platby za věcné břemeno, a sdělil, že tuto vylučuje zákon.
4. Z vyjádření osoby zúčastněné ze dne 7. 7. 2025 vyplývá, že se zcela ztotožňuje s vyjádřením žalovaného. Věcné břemeno bylo zřízeno v nezbytném rozsahu v souladu s § 24 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon"). Ochranné pásmo vzniká ze zákona, žalobce byl tedy ve svém právu omezen státem skrze veřejnoprávní omezení. K otázce opakované platby uvedl stejně jako žalovaný, že zákon stanoví jednorázovou náhradu.
5. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

6. Předně soud považuje za nutné vymezit rozsah přezkumu této věci v nyní projednávaném řízení.
7. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
8. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
9. Podle § 28 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vyvlastnění“), lze výrok podle § 24 odst. 3 lze přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Výrok podle § 24 odst. 4 lze projednat v občanském soudním řízení; příslušný v prvním stupni je krajský soud. Výrok podle § 24 odst. 2 je výrokem o vyvlastnění a výrok podle § 24 odst. 4 je výrokem o náhradě za vyvlastnění. Z uvedeného plyne, že soudnímu přezkumu podléhají všechny podmínky pro vyvlastnění dle článku 11 Listiny, avšak tento přezkum je duální. Tato dualita přezkumu reflektuje hmotněprávní charakter jednotlivých rozhodnutí vyvlastňovacího orgánu, jak o ní uvážil již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení č. j. 4 As 47/2003-125 ze dne 12. 10. 2004, kde uvedl, že rozhodnutí správního orgánu o zřízení věcného břemene nebo o vyvlastnění není rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci, a jeho přezkum tak náleží do pravomoci správních soudů, a nikoliv soudů obecných; rozhodnutím ve věci soukromého práva je však rozhodnutí o určení způsobu a výše náhrady. Dualita vychází z toho, že „zatímco základním hlediskem pro rozhodnutí o vyvlastnění je existence a dostatečná intenzita veřejného zájmu na vyvlastnění, v případě rozhodování o náhradě za vyvlastnění tomu tak není a jde »pouze« o nalezení spravedlivého řešení pro odčinění újmy způsobené vyvlastněním vyvlastňovanému“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 176/2019-53 ze dne 28. 7. 2021, odst. 25).
10. Přezkoumává-li správní soud výroky o vyvlastnění, zkoumá ve vztahu k náhradě pouze to, zda byl dodržen stanovený postup (včetně kontraktačního procesu, který vyvlastňovacímu řízení předchází) a zda zde náhradový výrok vůbec je. Správní soud se však věcně otázkou poskytnuté náhrady zabývat nesmí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2006, č. j. 2 As 8/2006-130).
11. Žalobce v žalobě nevymezil, zda napadá pouze některý z výroků napadeného rozhodnutí. Jeho námitky věcně směřují proti oběma. Stejně navrhuje v petitu zrušení napadeného rozhodnutí (jako celku). Z tohoto důvodu soud ve výroku I. tohoto rozsudku rozhodl o vyloučení věci dle § 39 odst. 2 s. ř. s. v části, v níž žaloba směřuje proti výroku o náhradě proti vyvlastnění. Rozhodování o takovém typu sporu nespadá do pravomoci správního soudu. Uvedené se týká námitek zohlednění ochranného pásma v rámci náhrady za vyvlastnění a k otázce opakovanosti plateb za náhradu.
12. Krajský soud se proto zabýval pouze otázkou, zda a do jaké míry byl povinen zohlednit existenci ochranného pásma při vymezení věcného břemene s ohledem na využití pozemku žalobce (jako otázky, zda bylo rozhodnuto o vyvlastnění v nezbytném rozsahu). Otázkami

týkajícími se náhrady za vyvlastnění se bude dále zabývat soud rozhodující věci občanskoprávní, k němuž byla tato část žaloby vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí.

13. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 8 a 9 zcela konkrétně uvedl, že: „*Ochranná pásma Vedení PS nejsou předmětem požadovaného vyvlastnění, neboť vyvlastnitel ochranná pásma vedení nezřizuje. Jde o omezení patřící do kategorie veřejnoprávních omezení vlastnictví, které svým způsobem vzniku nesouvisí se zřízením příslušného věcného břemene a není na něj ani nijak časově vázáno. Ochranné pásmo vedení vzniká vždy v jiný okamžik než věcné břemeno, a to na základě zákona. V případě Vedení PS se tak v souladu s § 46 odst. 1 energetického zákona již stalo dnem nabytí právní moci společného povolení č. j. MPO 337175/20/481-SÚ ze dne 31.10.2022.*“ Soud ze správního spisu ověřil, že žalobce v průběhu vyvlastňovacího řízení proti rozsahu vyvlastnění nic nenamítal.
14. Za této situace nelze konstatovat, že by se žalovaný ochranným pásmem stavby nezabýval. Bylo na žalobci, aby v rámci svých žalobních bodů specifikoval, proč tento závěr považuje za nesprávný a v důsledku výrok rozhodnutí o vyvlastnění za nezákonný. Tvrzení žalobce však zůstalo v obecné rovině. Soud připomíná, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
15. Soud se dále ztotožnil se závěrem žalovaného. Pokud by se žalobce domáhal rozhodnutí o vyvlastnění ve větším rozsahu, než které žádal vyvlastnitel, tato námitka by nemohla být důvodná, neboť nepředstavuje žádný myslitelný negativní zásah do veřejných subjektivních práv žalobce. Podle § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze vyvlastnění provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem. Vyvlastnění je tedy přípustné jen v rozsahu, který do práv vlastníka zasáhne co nejméně. Vlastník musí strpět omezení svých práv jen ve stanoveném rozsahu. Proti zásahům do svého práva v rozsahu přesahujícím zřízené věcné břemeno, pokud k zásahu není dán jiný právní důvod, se může vlastník bránit žalobou u soudu. Žalovaný nesměl překročit předmět žádosti vyvlastnitel, pokud jde o rozsah požadovaného věcného břemene (srov. § 18 odst. 1 zákona o vyvlastnění), přičemž bez ohledu na jiné podmínky aplikace § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění lze sice rozšířit vyvlastnění, i když není nezbytné k dosažení daného účelu, ale jen pokud o to vyvlastňovaný požádá. Žalobce však ani netvrdil, že by o rozšíření vyvlastnění ve správním řízení žádal. Nad rámec uvedeného soud považuje za vhodné dodat, že podle § 46 odst. 1 věty druhé energetického zákona vzniká ochranné pásmo zařízení elektrizační soustavy dnem nabytí právní moci společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, tudíž věcné břemeno v rozsahu ochranného pásma zřízené rozhodnutím o vyvlastnění vůbec nepřipadá do úvahy. Žalobce měl své námitky vůči ochrannému pásmu uplatnit právě v předchozím správním řízení. Lze tak uzavřít, že žalovaný se existencí ochranného pásma v napadeném rozhodnutí (co do rozsahu vyvlastnění) zabýval a soud se s jeho závěrem ztotožňuje.
16. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. ve zbytku zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

18. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Proti výrokům II., III. a IV. tohoto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Samostatná kasační stížnost jen proti výrokům III. a IV. **není** přípustná.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se nepřihlíží. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 23. července 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu